პროლეტარიელებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

СССР

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

№ 295 (18537) შაბათი, 25 დეკემბერი, 1982 წელი ფასი 3 კაპ.

ხუთწლედის ასამოქმედებელ ობიექტებზე

ეროვნული ბიბლიოთეკა

დიადი მეგობრობის გამარჯვება

საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის შექმნა სამართლიანად თვლება მსოფლიო ისტორიის ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს გარღვევად ძველ სამყაროს ეროვნულ ჩაგვრისგან და პოლიტიკური ანტაგონიზმისგან, რომლებმაც ათობით ხალხებს მისცა შეუსაბამობა ეცხოვრონ და აშენონ მშვიდობიანი და ძმური. სრული ნებაყოფლობის, ყველა ერისა და ეროვნების სრული თანასწორუფლებიანობის საფუძველზე ისეთ კავშირი, რომელიც მოელ მსოფლიოს მოეკვლინა, როგორც ლენინური პარტიის ეროვნული პოლიტიკის გამარჯვება.

სსრ კავშირის იუბილე უაღრესად ფართო საერთაშორისო მნიშვნელობის ღონისძიებად გახდა. ამ დღეებში ყველას ყურადღება, ვინაობაც ძვირფასია მშვიდობისა და პროგრესის საქმე, კეთილისმყოფელობა და ბედი ადამიანებისა ამ ადგილას ჩვენი სახელმწიფოს 60 წლისთავისადმი, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის უმაღლესი სამართ და რუსეთის სსრ უმაღლესი სამართ გერთიანებული სხდომისადმი, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის ამხანაგ ი. ვ. ანდროპოვის მოხსენებისადმი „სსრ კავშირის სამოცი წელი".

მოელი ეპოქა დღეკანდელ დღეს და 1922 წლის დეკემბრის შორის. ამ ეპოქამ, განსაკუთრებულ შედეგებმა უცილობლად დაამტკიცა სიმართლე ბოლშევიკური მოძღვრებისა ამის შესახებ, რომ მხოლოდ კლასობრივ სოციალიზმს ეროვნული საკითხის გადაწყვეტის შესაძლებლობა და რომ ხელმძღვანელი, წარმმართველი ძალა, ამ გადაწყვეტის სასწორის ბალანსი ორის კომუნისტური პარტია. ამ ეპოქამ დაამტკიცა ეროვნულ განაპირა მხარეთა სრული ეკონომიკა, სადაც სოციალიზმის ეს ზოგჯერ ფეოდალურ-პატრიარქალური და ბურჟუაზიული ურთიერთობიდანაც კი აწყვეტილი. ამ ეპოქამ მოიტანა ფარული ცვლილებანი ყველა რესპუბლიკის ეკონომიკაში, მათი სოციალური სტრუქტურის გარდაქმნა, სოციალისტური მრავალეროვნული კულტურის აყვავება. შეემნა სოციალისტური ერები, რომელნიც ახლა წარმოდგენენ ადამიანთა ახალ ისტორიულ ერთობას — საბჭოთა ხალხს.

ეროვნულ ურთიერთობაში 60 წლის მანძილზე მომხდარი რეალური ფასებენიცა ცვლილებები მოწმობს: ეროვნული ხაკითხი ამ სახით, რა სახითაც ეკსპლოატატორთა წყობილებამ დაგვიტოვა, წარმებენი ეფლეწდა, ეფლეწდა სახოლოდ და შეუქცევადად. ქვეყნის მრავალეროვანი შემადგენლობის სახეზეს წყაროდან ინტერნაციონალური ბალანსი ძალის და აყვავების წყაროდ.

რიცა ამ მიღწევების შედეგებს ეკითხებს, ლენინური ტრადიციებისადმი ეროვნული ჩვენი პარტია მოელ უფრადღებას მიაქცევს ამას, რომ ჯერ კიდევ უნდა გაკეთდეს ინტერნაციონალურ მიზანსა ბოლამდე, რომელიც ეკონომიკურ საფუძველზე იქმნება ეროვნული ხაკითხის გადაწყვეტის შესაძლებლობა და რომ ხელმძღვანელი, წარმმართველი ძალა, ამ გადაწყვეტის სასწორის ბალანსი ორის კომუნისტური პარტია. ამ ეპოქამ დაამტკიცა ეროვნულ განაპირა მხარეთა სრული ეკონომიკა, სადაც ზოგჯერ ფეოდალურ-პატრიარქალური და ბურჟუაზიული ურთიერთობიდანაც კი აწყვეტილი. ამ ეპოქამ მოიტანა ფარული ცვლილებანი ყველა რესპუბლიკის ეკონომიკაში, მათი სოციალური სტრუქტურის გარდაქმნა, სოციალისტური მრავალეროვნული კულტურის აყვავება. შეემნა სოციალისტური ერები, რომელნიც ახლა წარმოდგენენ ადამიანთა ახალ ისტორიულ ერთობას — საბჭოთა ხალხს.

ეროვნულ ურთიერთობაში 60 წლის მანძილზე მომხდარი რეალური ფასებენიცა ცვლილებები მოწმობს: ეროვნული ხაკითხი ამ სახით, რა სახითაც ეკსპლოატატორთა წყობილებამ დაგვიტოვა, ეფლეწდა, ეფლეწდა სახოლოდ და შეუქცევადად. ეროვნული მრავალეროვანი შემადგენლობის სახეზეს წყაროდან ინტერნაციონალური ბალანსი ძალის და აყვავების წყაროდ.

„ეროვნული ხაკითხის გადაწყვეტაში წარმატებანი, — თქვა ამხანაგმა ი. ვ. ანდროპოვმა, — ხელაც არ ნიშნავს, რომ გაქრა ყველა პრობლემა, რომლებსაც წარმოქმნის ერთობა სახელმწიფოს ფარგლებში მრავალი ერისა და ეროვნების ცხოვრების და შრომის ფაქტი. ეს, ალბათ, შეუძლებელია, სანამ არსებობენ ერები, სანამ არის ეროვნული განსხვავებანი. ისინი კი დიდსანს განსხვავებენ, ბევრად მეტ ხანს, ვიდრე კლასობრივი განსხვავებანი".

ეკითხულისწინა რა ეს გარემოებანი, საბჭოთა კავშირის კომუნისტურმა პარტიამ განსაზღვრა განვითარებული სოციალიზმის ამ ეტაპზე ეროვნული პოლიტიკის აქტუალური ამოცანები.

პარტია თავის ფურადღებას, ცენტრალური და ადგილობრივი საგებენი და სამეურნეო ორგანოების ფურადღებას მიაპყრობს ამას, რომ უზრუნველყოს სხვადასხვა რეგიონის და რესპუბლიკის მეცადინეობის კიდევ უფრო მეტი და უნარიანი გაერთიანება. ითითული რესპუბლიკის ხუნებრივი და შრომითი რესურსების, კლასტერული თავისებურებების უფალსაზე ეფექტური გამოყენება, ამ პროგენიალის ყველაზე რაციონალური მოქცევა საერთოსაკავშირო პროგენიალში — აი რა მოუტანს უმეტეს სარგებლობას ითითულ რეგიონს, ითითულ ერსა და ეროვნებას, ისევე, როგორც მოელ სახელმწიფოს. ამისათვის საჭირო იქნება, კეთილ, კვლავაც სრულყოფა საწარმო ძალების განლაგება, რეგიონალური სპეციალიზაცია და კოოპერაცია, სამეურნეო კავშირურთიერთობის და ტვირთბრუნვის ხელეფექტი. საჭირო იქნება ეფექტიანი ცენტრალური კომიტეტის ეენერალური მდივნის ამხანაგ ი. ვ. ანდროპოვის მოხსენებისადმი „სსრ კავშირის სამოცი წელი".

მოელი ეპოქა დღეკანდელ დღეს და 1922 წლის დეკემბრის შორის. ამ ეპოქამ, განსაკუთრებულ შედეგებმა უცილობლად დაამტკიცა სიმართლე ბოლშევიკური მოძღვრებისა ამის შესახებ, რომ მხოლოდ კლასობრივ სოციალიზმს ეროვნული საკითხის გადაწყვეტის შესაძლებლობა და რომ ხელმძღვანელი, წარმმართველი ძალა, ამ გადაწყვეტის სასწორის ბალანსი ორის კომუნისტური პარტია. ამ ეპოქამ ეროვნულ განაპირა მხარეთა სრული ეკონომიკა, სადაც ზოგჯერ ფეოდალურ-პატრიარქალური და ბურჟუაზიული ურთიერთობიდანაც კი აწყვეტილი. ამ ეპოქამ მოიტანა ფარული ცვლილებანი ყველა რესპუბლიკის ეკონომიკაში, მათი სოციალური სტრუქტურის გარდაქმნა, სოციალისტური მრავალეროვნული კულტურის აყვავება. შეემნა სოციალისტური ერები, რომელნიც ახლა წარმოდგენენ ადამიანთა ახალ ისტორიულ ერთობას — საბჭოთა ხალხს.

ეროვნული ურთიერთობაში ერთი და ეროვნებათა ურთიერთშემეფდების მოელი კომპლექსია. ეს არის მშრომელთა წარმომადგენლობის საკუთარ რესპუბლიკების და ეროვნებად კავშირის პარტიად ფა სახელმწიფო ორგანოებში. ეს არის საბჭოთა ადამიანების ალბრიდი ყველა ერისა და ეროვნების ურთიერთპატივსცემისა და მეგობრობის, თავისი დიდი საბჭოთა სამშობლოსადმი სიყვარულის, ინტერნაციონალიზმის, სხვა ქვეყნების მშრომელებთან სოლიდარობის სულისკვეთებით. ეს არის სოციალისტური დემოკრატიის შემდგომი განვითარებაც და ბევრი სხვა რამ.

ყოველივე ეს მოწმობს, რომ ერთა ურთიერთობის პრობლემები დღის წესრიგიდან არ ახსნებს რეალური სოციალიზმის პირობებშიც. ეს პრობლემები კვლავინდებურად მოითხოვს კომუნისტური პარტიის განსაკუთრებულ ზრუნვას, ბუდეზე ყურადღებას, მათი ღრმად ჩაწვდომას, მათი გადაწყვეტის ზუნის მეცნიერულ, მარქსისტულ-ლენინური შეხედულების, ეროვნული პოლიტიკის ლენინური პრინციპების რეალური სოციალიზმის პრაქტიკით შემოქმედებითს გამდიდრებას. ჩვენ მტკიცედ ვგრძნობ, ალბინაზა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის უმაღლესი სამართ და რუსეთის სსრ უმაღლესი სამართ ეკონომიკურად ინტეგრირებულ სახელმწიფო სამართ, რომ ეს პრობლემები, ეს ამოცანები ხელგაუფფეფდა, ჩვენ შეგვიძლია გადაწყვეტილი ახანი და „კიდევაც გადაწყვეტილ. ეკონომიკა ამ ადგილ-ადგილ ინტეგრაციებისათვის — აი რა ეკონომიკის დღეს, რომ კიდევ უფრო მეტად განვამტკიცოთ საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების დიადი და ძმური კავშირი.

ეროვნული ურთიერთობა ერთ-ერთ ადგილ-ადგილ ეროვნული ურთიერთობა ეროვნული ურთიერთობა ეროვნული ურთიერთობა

ეკონომიკა
ეკონომიური
უნდა იყოს

ჭარბთიანად ვხარჯოთ სათბობ-ენერგეტიკული რესურსები

ზამთრის პირველსავე თვეში — დეკემბერში სიცივის დადგომისთანავე გამოირკვა, თუ როგორ მოეპყრობენენ საწარმოები და ორგანიზაციები ზამთრის პერიოდისათვის, აღმოჩნდა, რომ ზოგიერთებს არა აქვთ სათბობ-საწვავის მარაგი, გათბობის სისტემა გაუმართავია, მაგრამ „გამოსავალი" მაინც გამონახეს — ელექტროქურები ჩართეს და ამით უმკლავდებიან ზამთრის ყინვასა და სიცივეს.

სახალხო დოვლათისადმი მზრუნველი დამოკიდებულება, მოგვირეობის რეჟიმის გატარება საფიციანო ამოცანაა. ამხანაგი ი. ვ. ანდროპოვმა სკკკ ცენტრალური კომიტეტის ნოემბრის პლენუმზე თქვა: „ძალზე საჭიროა ყაირათიანად ვიყენებდეთ ქვანახშირს, ბუნებრივ გაზს, ნავთობს, ნავთობპროდუქტებს, თბოენერგიასა და ელექტროენერგიას".

რა სურათია ამ მხრივ რესპუბლიკაში?

საქართველოს სსრ სახალხო კონტროლის კომიტეტმა, საქართველოს კომკავშირის ცენტრალური კომიტეტის „კომკავშირულმა პროექტორმა", „საქმთავარნერგოს" ენერგოზედამხედველობამ და საეკონომისტებმა ფართო აქტივთან ერთად შეიმოწმეს რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობაში სათბობ-ენერგეტიკული რესურსების რაციონალური ხარჯვის მდგომარეობა.

ნოემბერში და დეკემბრის დამდეგს რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობაში გაზსა და ელექტრომომარაგებაში შეფერხებები იყო. ნოემბერსა და დეკემბრის 10 დღეში 3,0 მილიონი კუბური მეტრი ბუნებრივი გაზი დაკავდა სახალხო მეურნეობის, ენერგორესურსების მოწოდებაში არსებულმა ნაკლოვანებებმა გამოიწვია ელექტროენერგიის გამოძრავი, მომხმარებელთა შეზღუდვა ამ მხრივ.

სათბობ-ენერგეტიკული რესურსების მიწოდების დაძაბული პირობების დროს მომეჩვენებოდა რეალის დამყარება განსაკუთრებული მნიშვნელობის იქნებ. აღმოშფოთებელია ის გარემოება, რომ რესპუბლიკის ზოგიერთ საწარმოსა და ორგანიზაციაში ჯერ კიდევ სათანადოდ არ არის განაღებული ბრძოლა სათბობ-ენერგეტიკული რესურსების ეფექტიანი ხარჯვისათვის.

მიმდინარე წლის 9 თვეში ზოგიერთ სამინისტროს, უწყებას, საწარმოსა და ორგანიზაციას მომჭირნეობის ნაცვლად თბოენერგო რესურსები გადაუხარჯავთ.

თბოენერგორესურსები გადახარჯა: საქართველოს სსრ საგნე მასალათა მრეწველობის, ყველის მრეწველობის ზოგიერთმა საწარმოებმა, ზუგდიდის, ფოთის, ბორჯომის, ონის, ლენინგორის, ბაკურიანის, ბაკურიანის ბალნეოლოგიური კურორტების, ბორჯომ-ხაშურის, ბუნებრივ გაზს, ნავთობს, ნავთობპროდუქტებს, თბოენერგიასა და ელექტროენერგიას".

რა სურათია ამ მხრივ რესპუბლიკაში?

საქართველოს სსრ სახალხო კონტროლის კომიტეტმა, საქართველოს კომკავშირის ცენტრალური კომიტეტის „კომკავშირულმა პროექტორმა", „საქმთავარნერგოს" ენერგოზედამხედველობამ და საეკონომისტებმა ფართო აქტივთან ერთად შეიმოწმეს რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობაში სათბობ-ენერგეტიკული რესურსების რაციონალური ხარჯვის მდგომარეობა.

ნოემბერში და დეკემბრის დამდეგს რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობაში გაზსა და ელექტრომომარაგებაში შეფერხებები იყო. ნოემბერსა და დეკემბრის 10 დღეში 3,0 მილიონი კუბური მეტრი ბუნებრივი გაზი დაკავდა სახალხო მეურნეობის, ენერგორესურსების მოწოდებაში არსებულმა ნაკლოვანებებმა გამოიწვია ელექტროენერგიის გამოძრავი, მომხმარებელთა შეზღუდვა ამ მხრივ.

სათბობ-ენერგეტიკული რესურსების მოწოდების დროს მომეჩვენებოდა რეალის დამყარება განსაკუთრებული მნიშვნელობის იქნებ. აღმაშფოთებელია ის გარემოება, რომ რესპუბლიკის ზოგიერთი საწარმოსა და ორგანიზაციაში ჯერ კიდევ სათანადოდ არ არის განაღებული ბრძოლა სათბობ-ენერგეტიკული რესურსების ეფექტიანი ხარჯვისათვის.

მიმდინარე წლის 9 თვეში, ზოგიერთ სამინისტროს, უწყებას, საწარმოსა და ორგანიზაციას მომჭირნეობის ნაცვლად თბოენერგო არ არის განაღებული ბრძოლა სათბობ-ენერგეტიკული რესურსების ეფექტიანი ხარჯვისათვის.

მიმდინარე წლის 9 თვეში, ზოგიერთ სამინისტროს, უწყებას, საწარმოსა და ორგანიზაციას მომჭირნეობის ნაცვლად თბოენერგო არ არის განაღებული ბრძოლა სათბობ-ენერგეტიკული რესურსების ეფექტიანი ხარჯვისათვის.

ამიტომ ზოგიერთ საწარმოსა და ორგანიზაციაში ენერგეტიკული რესურსებიდან ფუჭად ხარჯავენ. ასეთ საწარმოებსა და ორგანიზაციებს ეკუთვნიან: ბორჯომ-ხაშურის ავტომობილთა ბაზა, ბორჯომ-ბაკურიანის ავტოსატრანსპორტო საწარმო, ბორჯომ-ბაკურიანის ბალნეოლოგიური კურორტი

ლენინური ძმობის კანონებით

დღეს ქართველი პოეტის გალაკტიონ ტაბიძის 90 წლისთავისადმი მიძღვნილი სალამი; შესანიშნავი სიმღერა პოეტის, რეჟისორის მოძღვრელიანი ჩარენცის ერეკის სახლ-მუზეუმის კოლექტივად შესვლა. აზერბაიჯანელი ხალხის სახელოვანი შვილის, მწერლისა და განმანათლებლის ბირზა ფატალი ახუნდოვის გარდაცვალების 170 წლისთავის აღსანიშნავი სამეცნიერო სესია. უცხოურები ჩრდილოეთისა და შორეული აღმოსავლეთის პირველშენებელთა სრულიად საკავშირო შეკრება. თანამემამულეებს სამუდამოდ დაისმენდათ ამ ქართველების სახელება, რომლებმაც გალალეს სიძნელეებები, ითვისებდნენ შორეულ ჩრდილოეთსა და აღმოსავლეთს, მათი მაგალითისაგან ქართველი ქალიშვილები და ბიჭუკები აშენებენ ბაბს, ითვისებენ არაშვიზონაობიდან ნავთს, გაჰყავთ გაზის მაგისტრალი ევროპისა და ევროპაში.

ახე ნათარ-ნათრია ღონისძიებანი, რომლებიც საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ხალხთა მეგობრობის მუზეუმმა მოაწყო ბოლო დროს. მაგრამ ყველა ისინი ერთ მიზანს ემსახურება: უფრო ღრმად და მყოფიად წარმოაჩინოს ყველა ეროვნების სიბეთა ადამიანის ძმური ერთობა.

როგორ მოემზადეთ სსრ კავშირის თვალსაჩინოებისთვის? — ასეთი კითხვით მიმართა საქართველოს კორესპონდენტმა მუზეუმის დირექტორს, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტთან არსებული ერთობრივი ურთიერთობისა და მშრომელთა ინტერნაციონალური აღზრდის შემდგომი განვითარებისათვის მუშაობის კოორდინაციის რესპუბლიკური საბჭოს თავმჯდომარეს თ. ბაღდრასეს.

კითხვა: რა არის ახალი მუზეუმის საქმიანობის ორგანიზაციაში?

პასუხი: საერკოსპოზიციო დარბაზებში რეგულარულად ეწყობა ახალი გაზეთოვნის შეხვედრები ომისა და შრომის ბატონთან, პიონერებად ან კომკავშირელებად მიღება, პასპორტების გადაცემა, საბჭოთა არმიის რიგებში გაცილება. მოზარდი თაობა იცნობა არა მარტო ექსპონატებს, რომლებიც მათზე წარსულელ შთაბეჭდილებას ახდენს, არამედ ადამიანებსაც, რომლებიც ჩვენი სამშობლოს ცოცხალ ისტორიას წარმოადგენენ. თმაშეკვერცხლილი ადამიანები, რომლებმაც დიდი ცხოვრება განვლეს, თვითონ ხედავენ ლენინურ ეპსპურსიებს.

სკკ-ის XXVI ყრილობის, სკკ ცენტრალური კომიტეტის 1982 წლის მაისისა და ნოემბრის პლენუმების გადაწყვეტილებათა, მეთერმეტეს ხუთწლედის დავალებათა შესრულებისათვის ბრძოლა კიდევ უფრო მჭიდროდ რაზმავს ჩვენი ქვეყნის ერებსა და ეროვნებებს ლენინური პარტიისა და მისი ცენტრალური კომიტეტის გარშემო.

მუზეუმის კოლექტივი ესწრაფვის, კიდევ უფრო გაიაქტიუროს თავისი მუშაობა, გამოძებნოს და დანერგოს ადამიანებზე იდეური ზეგავლენის ახალი ფორმები, სრულყოს მხურვალე პატრიოტიზმისა და მეგზურობა ეროვნულ პოლიტიკის გამარჯვებისა.

ამჟამად მოსკოვში ჩვენი მუზეუმის ფილიალის „მე-17-18 საუკუნეების მოსკოვში ქართველთა დასახლების ისტორია“ — ეს ბანერი ასეთ ინფორმაციას ავრცელებს. ეს ბანერი ასეთ ინფორმაციას ავრცელებს. ეს ბანერი ასეთ ინფორმაციას ავრცელებს.

ᲒᲔᲓᲜᲘᲐᲠᲔᲑᲐ

ᲛᲝᲗᲮᲠᲝᲑᲐ

ᲒᲔᲓᲜᲘᲐᲠᲔᲑᲐ ᲨᲘᲜ ᲓᲐᲑᲐᲓᲔᲑᲘᲡ ᲓᲦᲔ.

გძინავს. ისე ჩაგიბღუჯავს სასთუმალი, თითქოს ვინმე წართმევას გიპირებდეს...

გალიაში გამომწყდარულივით წინ და უკან დავბორიალებ, როგორც მაშინ, სამშობიაროს თეთრი შენობის ვესტიბიულში.

თანდათან ფერს კარგავდნენ ვარსკვლავები. იღვიძებდნენ ჩიტები და ადამიანები. ახლოდებოდა ნამი, როცა მარგის გამორჩეულად ლამაზი დღისათვის თავი უნდა დაგეკარა და გეთქვა — მე მოვედი!..

ნერვიული ღამით დაღლილს, რამდენიმე დღის წინათ მატარებელში დამგზავრებული მოხუცი მახსენდებოდა.

ფანჯარასთან პირისპირ ვისხედით. ლამპარკის დროს სუფთად გაპარსულ სახეზე უღვაშები ისე უთრთოდა, თითქოს კურდღლები თეთრ, პატარა კუდებს ათამაშებენო. ესაუბრობდით ამინდზე, უცებ მომტყდარ ზამთარზე, ყველაფერზე, რაზეც ახალგაცნობილებმა შეიძლება ილაპარაკონ. სიტყვებს თითქოს წონიდა, ანრეს ძალდატანებულად აბამდა ერთმანეთს, ყველაზოდა უბრალოდ, სასიამოვნო ხმით. თანდათან უფრო გავშინაურდით და გახსნა მოხუცმა გული. გული კი არა, თითქოს ზნეობის წიგნი გადაშალა... მატარებელი და მისი თანამედროვე, ოდნავ შელახული პიჯაკი რომ არა (რომელიც ალბათ ვეღარ გადაულოცავ), იფიქრებდი, ხორცმესხმული ანგელოზი გამომეცხადაო.

მერე უცებ მკითხა.

— ცოლი გყავს?

— მყავს!

— შვილი?!

— დღე-დღეზე ველოდებით! — რატომღაც გავწითლდი.

— ღმერთმა გაგიზარდოს... კარგი მოლოდინია...

მერე რომელიღაც სადგურზე ჩავიდა. მიეხმარე — ბარგი ჩავანოდე. ჩემოდნებს ზუაში ჩაუდგა და დაბლიდან შემომლიმა.

— ბიჭი იქნება, ბიჭი, სახელოვანი გაგეზარდოს!

მატარებელი დაიძრა და დიდხანს ვიდექი გაუნძრეველად, ჩარჩოში ჩასმული სურათივითო. ის კი ჩემოდნების სიმძიმით მოხრილი, ხალხს შეერია და მხოლოდ ხანდახან თუ გამოჩნდებოდა.

ამ კაცზე ვფიქრობდი, როცა თეთრხალათიანმა ქალმა სამშობიაროს კიბე ჩამოორბინა და... „მე ხომ გითხარი! — თითქოს მომხედა ბაქანზე მიმავალმა მოხუცმა — „სახელოვანი გაგეზარდოს!" — გაიმეორა და თავი დამიქნია....

„სახელოვნების" ჯერჯერობით, აბა რა გითხრა, ზღაპრის გმირო არა ხარ, რომ დაბადებისთანავე სირბილი დაგეწყო და ერთი წლის მერე კიდევ ცხრათავიანი დეკი დაგეჭიქებინა...

ხან მგონია, მებადეს ვარ. სულ სარწყავით რომ დაფუფუფუსებს ახალი იშვიათი ჯიშის ნერგის გარშემო. რას იზამ, ყველა მშობელი ასე ფიქრობს და სიყვარულში გადაჭარბება გვეპატიება...

ადამიანს ხშირად მიუწვდომელი ან აუხდენელი ნატვრის მიღმა ჯგონია თავისი მთავარი ბედნიერება მიმალული.

„ეს რომ მქონდეს..."

„ის რომ გამაკეთებინა..."

„ოჰ.... ეჰ,... აჰ..." — ოხრავს, წრიალებს, შეუძლებელს ეპოტინებს. ამ დროს კი მისი კუთვნილი ბედნიერება ბაღშივით შესტირის და ხელში აყვანას ეკედრება.

ბედნიერება „წიაღისეული სიმდიდრეა" არ არის, სადაც ჯოხს დაკაკრავი ოქროს მდინარედ ამოჩქეფოს — ის ღამაზი ნატვრის ჩიტია და ნისკარტიდან სულ ია და ვარდი სცვივა. თუ ძალიან მოგინდომებ, სიხარულის უფქნონ ყვავიელებს ჩვენს სასთუმალთანაც დაანწყოს.

ადრეულ გაზაფხულზე ნატვრის ჩიტმა შენ მოგიყვანა. გაანათდა, იისა და ვარდის სურნელით აივსო სახლი.

მას შემდეგ ბევრი მზიანი დღისაც გათენდა და უამინდოც, სიხარულსაც გაეუნებივრებივარ და არც მწუხარება დამკლებია, მაგრამ იმ ბედნიერი დღის შუქი მაინც ვერაფერმა დაჩრდილა...

რამდენიმე წლის წინათ, ოცდაათი დეკემბრის სუსხიან დღეს, შორეული ციმბირის პატარა დასახლების პატარა ბერდრმიზე, ნაძერში საგულდაგულოდ შეფუთული ნაძვისხით, ციცქნა, მოქანავე „იაკში" მოვკლათდი. ორი საათის ფრენის შემდეგ დიდი ქალაქის დიდ აეროდრომზე დავსხედით და ახლა ვეებერთელა „ტუსკენ" გავემართე.

— ხალიჩა უნდა ჩაგებარებინათ! — მკაცრად მითხრა თვითმფრინავის კიბეზე მდგომმა სტიუარდესამ.

— ხალიჩა კი არა, ნაძვისხეა!

— ნაძვი?.. მოითმინეთ, მოითმინეთ,... სად არის ნაძვისხის ადგილი, ვერ ხედავთ, რა ამბავია?

„ოჰ, ჩემო ენავ!" გავიფიქრე გულში, მაგრამ რა ვიცოდი, ვუყურებდი შენს ალტაცებულ სახეს და ვფიქრობდი: — მექნება ყოველთვის იმის უნარი, რომ გაგახარო? იქნება ბედნიერი ჩვენი შეხვედრით, იმ ნლით, ერთად რომ უნდა გავატაროთ?

დღეს შენი საქციელის სადავეები მე მიჭირავს და როგორც საკუთარი შეგნება, გამოცდილება, ალღო მიკარნახებს, იმ გზით მიმყავხარ. გთხოვ ან გაიძულებ ჩემი ცხოვრების წესს დაემორჩილო. ვცდილობ, რაც ჩემთვის სასიცოცხლო და აუცილებელია, შენთვისაც ძვირფასი გახდეს....

რა მოხდება მერე, როცა საკუთარი თავის ბატონ-პატრონი გახდები, რაც ცხოვრებას „მოკარნახის" გარეშე გააგრძელებ, როცა შეგიძლება საკუთარი „არჩევანი მიიღო"?

დგება განსაჯის ჟამი, დახრილ თავს მაღლა სწევენ შვილები, მშობლებს თვალს თვალში უყრიან და ეუბნებიან იმას, რასაც მთელი ბავშობა ფიქრობდნენ მათზე, ან დაუნდობლად უსნორებენ ანგარიშს უნებლიე თუ შეგნებულ ცოდვათა გამო, ანდა ისევ ისე შეაყურებენ, როგორიც პირველად აღქმულ უხინჯო ხატებს.

ᲐᲮᲐᲚᲘ წელი კარზე მოგვადგა. ირგვლივ საზეიმო სამზადისი და ფუსფუსია. თვალს ახალისებს მაღაზიების ლამაზად მოხატული ვიტრინები, კოპწიაფ მორთული ნაძვის ხეები.

● ●

ᲡᲣᲠᲐᲗᲘᲡ: უნივერმაღ „თბილისში" საახალწლო ვაჭრობაა გაჩაღებული. სათამაშოების ნაკეთებიან ლამაზად მოხატული ვიტრინები, კოპწიაფ მორთული ნაძვის ხეები.

ᲣᲜᲘᲕᲔᲠᲛᲐᲒᲘ „ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘᲡᲘᲡ" ᲛᲐᲦᲐᲖᲘᲐᲡ ᲛᲘᲦᲔᲑᲣᲚᲘ ᲤᲝᲢᲝᲡᲣᲠᲐᲗᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲤᲜᲘᲡ ᲨᲔᲓᲔᲒᲘ.

ᲨᲔᲛᲝᲓᲒᲝᲛᲘᲡ ᲞᲐᲚᲘᲢᲠᲐ

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲛᲮᲐᲢᲕᲐᲠᲗᲐ ᲡᲐᲣᲛᲝᲓᲒᲝᲛᲝ ᲒᲐᲛᲝᲗᲕᲘᲚᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮებ

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ მხატვართა საშემოდგომო გამოფენაზე, რომელიც სახელმწიფო სურათების გალერეაშია გახსნილი, ეპარობს ახალგაზრა მხატვართა ნამუშევრები, უმეტესად კი ფერწერა, რომელიც ესოდენ დადიანია შემოდგომის მდიდარი პალიტრით. გამოფენაზე მონაწილეობენ საქართველოდან მესამეხარისხოვანი ფერადოვანი მხატვრები ვ. ჯაფარიძე, ა. შალიკაშვილი და სხვები. „მაუდრო შემოდგომა" გამჭვირვალე სალათისფერითა და ნარინჯისფერით ვ. ჯაფარიძის ყავარელს ერთ-ერთი თვალსაჩინო ნიშნეთ.

ახალგაზრდა მხატვრებიდან საყურადღებო ნამუშევრები წარმოადგინა ბ. არბილაშვილმა, რომლის ფერწერა გამოირჩევა ორიგინალური წარმოსახვით, ნაზი ნახევარტონალური ფერადოვანი გამით. ასევთა მისი პორტრეტი „ლელა", ცისფერი, მომშვენო და თეთრი ფერების ჰარმონიით შექმნილი ქალის ფაქრი, კოლორიტული სახე.

ფრესკული სახეებით, კომპოზიციის თავისებური გადაწყვეტით გამოირჩევა გ. ბუღაძის ფერწერული ტილოები „ღამის სტუმრები" და „დილის სტუმრები".

გამოფენაზე წარმოდგენილი ფერწერა მდიდარია პორტრეტული ეტაპით. ზოგიერთ ნამუშევარში ძლაგრობს ნატურისადმი ერთგულება, რეალური ასახვა, ზოგი კი სიმბოლურად, განზოგადებულად წარმოგვიდგენს პორტრეტს, მსგავსი ფორმების ინტერპრეტაციით უფრო სახასიათო მომენტს აძლიერებს, რითაც პორტრეტი უფრო ფსიქოლოგიური და მეტყველი ხდება. ასეთია, მაგალითად, გ. ლაზარაშვილის „მანანა", რომელიც იუმორის გრძნობით, ფერთა სავსე ტონალური ღიერადობით არის გადმოცემული ანეი გოგონას მეტად სახასიათო სახე.

განზოგადებული პორტრეტია ი. სუთიძის „გოგონა მზესუმზირით", რომელიც მკრქალ გამაშია შესრულებული. თვით მზესუმზირაც ეი არ არის გამოყოფილი საერთო ჩამქრალი ტონალობიდან.

როგორც ყოველთვის, მაღალი პროფესიულით დონით იქცევს ყურადღებას რ. თოდრიას, თ. ხუციშვილის, თ. სამსონაძის ნამუშევრები. ისინი გამოირჩევა თავისთავადობით, როგორც კომპოზიციური გადაწყვეტით, ასევე ფერთა ურთიერთდამოკიდებულებით. ეპსპრესიულად, სპეკ, გაბედული მონასმებით არის გამოძერწილი ი. პატაშურის „მზეკალას ოცნება".

გრაფიკა, რომელიც ყოველთვის მოითხოვს სინატიფეს, ლაკონიურობასა და დახვეწილობას, ამ ვერნისაყენებელ სამკაულ უხვად არის: აღსანიშნავია დ. ნოდიას, ა. ჩხაძის გრაფიკული ოფორტები, მ. თაკაძის ეკსლიბრისები.

მოკანდაკეებს ძირითადად პორტრეტები წარმოუდგენიათ. მათში ინარჩენა მინაგანი ზვედობა, ფსიქოლოგიური მიდგომა. ასეთებია მ. ოვანიშვილის „ნესტანის პორტრეტი", ვ. ფირანიშვილის „ეიფა ფაშვილა".

კარგი იქნებოდა, ამ ვერნისაკენ უფრო მეტი ადგილი დასთმობოდა მეტყველებით ხელოვნების ნიმუშებს, რაც უფრო შეაესებდა და გაამდიდრებდა მას.

საქართველოს მხატვართა საშემოდგომო გამოფენა, უმეტესად კი ფერწერა, ახალგაზრდა მხატვართა შემოქმედებითი განვითარების ერთ-ერთი თვალსაჩინო დადასტურებაა.

ᲘᲐ ᲔᲚᲒᲐᲜᲯᲘᲐ,
ᲮᲔᲚᲝᲕᲜᲔᲑᲗᲛᲪᲝᲜᲔᲚᲘ.

ᲛᲝᲡᲙᲕᲘᲡ ᲠᲔᲙᲚᲐᲛᲘᲡ ᲠᲔᲠᲘᲚᲘᲗ

ᲒᲣᲨᲘᲜ საქართველოს სსრ აკადემიის პრეზიდიუმმა შეხვედრა მოუწყო მსოფლიო ჩემპიონს ანატოლი კარპოვს. როგორც მოსალოდნელი იყო, ჭადრაკის გულშემატკივრებმა დიდი ინტერესი გამოიჩინეს სახელოვანი მოჭადრაკის გამოსელისადმი. სტუმარს მიესალმა აკადემიკოსი ლ. გაბუნია. ანატოლი კარპოვმა ილაპარაკა ლუცერნის საჭადრაკო ოლიმპიადაზე.

— ყონკურენტი ადრინდელ ოლიმპიადებთან შედარებით არ შემცირებულა, — განაცხადა კარპოვმა. შეეცადენ ასეთ ტურნირებს ეწყოს ერთ-ერთ ადგილას, ეს ბომბორა ძველი და დაცვეთილი ქუდი ვეღარ მოამშრეს... როგორი სატარებელია, ქოთანივით დაიმხე და იარე. — კიდევ ერთხელ უთავაზა ფეხსაცმლის ქუსლი უდანაშაულო ყინულს, შეკა სკოლაში და ატყდება ისევ ხარხარი, მერე ვინმე უფროსკლასელი გამოსტაცებს და გაადურთავებს"...

გაყინულ თოლიებში მოქცეული სამელნე ციმციმ მიაქვს. ჩანთაში რალაც ჩხაკუნობს.

— „ჰო, კაკალია, დიდ დასვენებაზე ეზოში ჩაიპარებიან და გააგორებენ ბიჭები.... მაგვიბზეგ შესცივდა... ადამიანი იზრდება, პალმოსი სახელოები კი მოკლდება, სადაცაა მკლავებს იდაყვებამდე გარეთ გამოყოფს. ამისიც რცხვენია, მორყეული ფეხსაცმელებისაც, განსაკუთრებით მაშინ, როცა გაკვეთილის საპასუხოდ იძახებენ... ორიეეს რაღაცას მოუხერხებს — სახელოებს ჩამოქაჩავს, ფეხსაცმელს მასნავლებლის მაგიდას მოაფარებს, მაგრამ ქუდი? ნამდვილი დათვია, ყურპანტერა დათვი.... განსაკუთრებით ნინო კისკისებს ხოლმე. მაგან თავის კარაქნასმულ პუერს მოუაროს, შუა გაკვეთილზე თიფს რომ გადაუსვამს და ილოკავს... მაშინ დასცინოს ერთი, როცა კარნახი უნდა...."

სკოლას მიუახლოვდა. უცებ შედგა. მიიხედ-მოიხედა, ხომ არავინ მოყურებსო, ქუდი მოიძრო და ფაცაფაფუცხით სანვიმარ მილში შეტენა. „გამოვეხასას გამოვიღებ" — თქვა ხმამაღლა. გულში კი იფიქრა, ნეტავ დაიკარგოსო. ერთ ნამს ფეხსაცმელებსაც დახედა, მაგრამ მერე თვითონვე გაეცინა: კლასში ფეხშიშველა ხომ ვერ შეეფიდოდა.. მაშინ გენახათ ხარხარი, ნინო ალბათ შუაზე გაიფხრინეზოდა...

ბიჭი ძალიან კმაყოფილი იყო. თავისი „საზარინობით", უკეთრდა, ან აქამდე როგორ ვერ მოვიფიქრეო, და მიუხედავად იმისა, რომ ყინვამ თმები აუყარგა და ყურებიც მკაცრად „აუნია", მაინც ბედნიერი მიაბაკუნებდა...

ალბათ მიხვდი, რომ ეს ბიჭი მე ვიყავი....

ახლაც ამ სიშორიდან ვხედავ და ისე მცივა, თითქოს ეს-ესანა თბილი ქუდი საწვიმარ მილში შევმალე...

შენ ნაირ-ნაირი ფეხსაცმელი და ქუდი გაქვს. შენს პალტოს სახელოები „არ უმოკლდება". ისე არ გამიგო, თითქოს გაყვედრიდე, პირიქით, მე თვითონ მსიამოვნებს, როცა შენთვის რაიმეს შევიძენ. თან მუდამ ისეთი შეგრძნება მაქვს, თითქოს მხოლოდ შენთვის ეი არა, იმ ბიჭისთვისაც ვყიდულობ სათამაშოს, ტანსაცმელს, ნიგნებს.

თქვენ თანატოლები ხართ, ფიქრში ხშირად გადარჩები ერთმანეთს და როცა თქვენ შორის საერთოს აღმოვაჩენ, მიხარია. შენ იმ ბიჭის მეგობარი უნდა იყო. არ დასცინო მის გულუბრყვილო, მაგრამ საჭირო თავმოყვარეობას და მინდა ჩემსავით ნაღვლიანად შეხედო საწვიმარი მილიდან ყურგამოყოფილ ძველი ტყავის ქუდს.

შუაღამე გადადის და თითქოს ფიქრებიც გათავდა. თვალწინ კვლავ სამშობიარო სახლის თეთრი შენობა ამოცურდა...

ხვალ შენი დაბადების დღეა!

ᲕᲐᲜᲝ ᲩᲮᲘᲙᲕᲐᲫᲔ.

ᲓᲐ ᲖᲔᲘᲛᲝᲜᲓᲐ ᲚᲔᲥᲡᲘ ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ

ᲥᲐᲚᲖᲔ უშიალო იყო ეს შეხვედრა, ისეთივე უშუალო და გულწრფელი, როგორც ლექსები ანა კალანდაძისა და მუხრან მაჭავარიანისა.

დიდხანს ემზადებოდნენ ამ შეხვედრისათვის ლასპის ინდუსტრიული ტექნიკუმის მოსწავლეები და მათი აღმზრდელი პედაგოგ-მასწავლებლები, ეწოდათ, წყაროს წყალივით სწყურიოდათ მშობლიურ „ჩერქეზეს" ეხილათ პოეტები, რომელთა ლექსებსაც სიყრმითვე ეზიარნენ.

ბევრი რამ საგულისხმო ითქვა ამ შეხვედრაზე, რომელიც შესავალი სიტყვით გახსნა ტექნიკუმის დირექტორმა, დოკენტმა ნ. ნერგაძემ. დიდხანს გრძელდებოდა დიალოგი ახალგაზრდა მკითხველებსა მათთვის უსაყვარელს პოეტებთან, ღრმაშინაარსიანი და საინტერესო იყო ტექნიკუმის ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებლის ც. შალუტაშვილის საუბარი მოწვეული პოეტების შემოქმედებაზე, რომელმაც მთელი დარბაზი აიყოლია: მოსწავლეები თან პოეტთა ნაწარმოებებზე მსჯელობდნენ, თანაც ლექსების კითხვაში ეჯიბრებოდნენ ერთმანეთს, და გაისმოდა „ქარი გიმღერის ნანასა" და „ყოველი ტოტი და ტოტის ტოტი"... „ქართველო ცაო" და „ლექსს როცა დაეწერ"...

და ბოლოს ისევ ლექსმა, დაეწერელმა ლექსმა „დააზავა" სტუმარმასპინძლები:

„ახლა კი დავემშვიდობით ერთმანეთს, ძვირფასებო, მე და მუხრანს ახალი ლექსები გვაქვს დასაწერი. კვლავაც გეწვევით, ნახვამდის, ჯმოლობთ". („ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲘᲡ" ᲙᲝᲠ.).

ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲛᲣᲡᲘᲙᲘᲡ ᲤᲣᲠᲪᲚᲔᲑᲘ

ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲙᲐᲜᲪᲔᲠᲢᲝ ᲓᲐᲠᲑᲐᲖᲔᲑᲨᲘ

ᲐᲛ ᲓᲦᲔᲔᲑᲨᲘ თბილისის ვ. სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორიის მერე საკონცერტო დარბაზში „საბჭოთა მუსიკის ფურცლებს" ცეკლით მეტად საინტერესო კონცერტი გაიმართა, რომელიც მიეძღვნა სსრ კავშირის შექმნის 60 წლისთავს.

პროგრამაში იყო საქართველოს სსრ დამსახურებული არტისტის, ვ. სარაჯიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორიის დოცენტ - რომან გორელაშვილის ტრანსკრიპციები: ი. ხაჩატურიანის ბალეტ „სპარტაკის" ფრაგმენტები (ორი როიალისათვის), ინტროდუქცია და ნიმფების ცეკვა, შესავალი, ეგინის და ჰარმიდის ადაგიო, ეგინის ვარიაცია, კრეტელების ცეკვა და ცეკვა, სპარტაკისა და ფრიგეას ადაგიო; ასრულებდნენ რ. გორელაშვილი და საქართველოს სახელმწიფო ფილარმონიის სოლისტი, ვ. სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო კონსერვატორიის უფროსი პედაგოგი მერი ფოცხიშვილი.

ამ კონცერტზე რ. გორელაშვილმა შეასრულა აგრეთვე ბ. კვერნაძის „ცეკვა-ფანტაზია", ს. ცინცაძის ხუთი პიესა: „მწყემსური", „სულიკო", „საბედაო", „ციცინათელა", „ცოლი გამიდიდგულდა" და რ. ლაღიძის სიმფონიური სუიტათ „ზღაპარი" (შესრულდა პიანოზედ).

კონცერტზე პირველად შესრულდა კომპოზიტორ ს. ამირიანის ბალეტ „ათას ერთი ღამის" მუსიკალური მასალის მიხედვით რ. გორელაშვილის მიერ შექმნილი სიუიტა (ორი როიალისათვის) ექვს ნაწილად: ინტროდუქცია, მშვილდოსნების ცეკვა, ოინგა, შაჰრიარისა და შეაერზადის დუეტი, ბაღდადის ბაზარი, შაჰრიარის ზღაპრების სამყაროში. ორი როიალისათვის შესრულდა აგრეთვე რ. ლაღიძის „ლაბტი" და „საბედაო". ასრულებდნენ რ. გორელაშვილი და ვ. სარაჯიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორიის მესამე კურსის სტუდენტი ვახტანგ გორელაშვილი. ეს უკანასკნელი ჭეშმარიტად პერსპექტიული პიანისტია. ამის დასტურია მისი სისტემატიური გამოსვლები სოლო კონცერტებით. ვ. გორელაშვილი ახალგაზრდული ემოციურობით, მუსიკალურობით წარმოსახავს ნაწარმოების მხატვრულ სახეებს, რასაც ხელს უწყობს მისი კარგი ტექნიკური მოხაცემები, ხოლო ორი როიალისათვის შესრულებულმა ნაწარმოებებმა სრულქმნილი ანსამბლის შთაბეჭდილება დატოვა. ისინი უკრავდნენ წმინდა ანსამბლური ერთსულოვნებით.

გორელაშვილის ოჯახური კონცერტების საერთო წარმატებებს ხელს უწყობს არა მარტო ნიჭიერება და პიანისტური ოსტატობა ან ინდივიდუალური საშემსრულებლო მანერა და შინაარსის სიღრმისეული გადმოცემა, არამედ პროგრამის მრავალფეროვანი თემატიკური მთლიანობაც, ორგანული თანმიმდევრობა და, რაც მთავარია, რომან გორელაშვილის მიერ ჰარმონიული აღქმითა და ლოგიკური მუსიკალური აზროვნებით შექმნილი ტრანსკრიფციები.

კონცერტის წარმატება ნათლად მეტყველებს საბჭოთა პიანისტიკური სკოლის მაღალ დონეზე. გორელაშვილის კონცერტი პროგრამის მრავალფეროვნებაში თვალსაჩინო ადგილი უკავია საბჭოთა კომპოზიტორების შემოქმედებას. მათ საშემსრულებლო ხელოვნებას 20 წლის ისტორია აქვს, მოგალიი აქვთ საბჭოთა კავშირისა და საქართველოს სხვადასხვა ქალაქი.

ქართული პიანისტიკური სკოლის ერთ-ერთი ფუძემდებელის, საქართველოს სახალხო არტისტის ანა სტასოვა ვირსაკაძის საფორტეპიანო სკოლის „საუკეთესო წარმომადგენლებს მუსიკის მოყვარულებმა აპპეიდაც მჭუხარე ოვაცია გაუმართეს.

Ი. ᲜᲐᲓᲘᲠᲐᲫᲔ,
ᲛᲣᲡᲘᲙᲝᲗᲛᲪᲝᲜᲔᲚᲘ.

ᲛᲝᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲗᲐ ᲖᲐᲛᲝᲠᲘᲡ ᲐᲠᲓᲐᲓᲔᲒᲔᲑᲘ

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ სსრ განათლების სამინისტროს გადაწყვეტილებით ზამთრის არდადეგები ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებსა და სკოლა-ინტერნატებში დაიწყება 1982 წლის 30 დეკემბერს. მეცადინეობა განახლდება 1983 წლის 11 იანვარს.

არდადეგების დღეებში მოსწავლეებისათვის იწყობა საახალწლო ნაძვისხეები, მასობრივი ნახატობები და გასართობი ღონისძიებანი. (საქინფორმი).

ᲛᲔᲡᲙᲕᲔᲓᲠᲐ ᲓᲘᲚᲘᲞᲘᲡ ᲩᲔᲠᲩᲘᲚᲗᲐᲜ

ᲒᲣᲨᲘᲜ საქართველოს სსრ აკადემიის პრეზიდიუმმა შეხვედრა მოუწყო მსოფლიო ჩემპიონს ანატოლი კარპოვს. როგორც მოსალოდნელი იყო, ჭადრაკის გულშემატკივრებმა დიდი ინტერესი გამოიჩინეს სახელოვანი მოჭადრაკის გამოსელისადმი. სტუმარს მიესალმა აკადემიკოსი ლ. გაბუნია. ანატოლი კარპოვმა ილაპარაკა ლუცერნის საჭადრაკო ოლიმპიადაზე.

— ყონკურენტი ადრინდელ ოლიმპიადებთან შედარებით არ შემცირებულა, — განაცხადა კარპოვმა. შეეცადენ ასეთ ტურნირებს ეწყოს ერთ-ერთ ადგილას, ეს ბომბორა ძველი და დაცვეთილი ქუდი ვეღარ მოამშრეს... როგორი სატარებელია, ქოთანივით დაიმხე და იარე. — კიდევ ერთხელ უთავაზა ფეხსაცმლის ქუსლი უდანაშაულო ყინულს, შეკა სკოლაში და ატყდება ისევ ხარხარი, მერე ვინმე უფროსკლასელი გამოსტაცებს და გააბურთავებს"...

გაყინულ თოლიებში მოქცეული სამელნე ციმციმ მიაქვს. ჩანთაში რალაც ჩხაკუნობს.

— „ჰო, კაკალია, დიდ დასვენებაზე ეზოში ჩაიპარებიან და გააგორებენ ბიჭები.... მაგვიბზეგ შესცივდა... ადამიანი იზრდება, პალმოსი სახელოები კი მოკლდება, სადაცაა მკლავებს იდაყვებამდე გარეთ გამოყოფს. ამისიც რცხვენია, მორყეული ფეხსაცმლებისაც, განსაკუთრებით მაშინ, როცა გაკვეთილის საპასუხოდ იძახებენ... ორიეეს რაღაცას მოუხერხებს — სახელოებს ჩამოქაჩავს, ფეხსაცმელს მასნავლებლის მაგიდას მოაფარებს, მაგრამ ქუდი? ნამდვილი დათვია, ყურპანტერა დათვი.... განსაკუთრებით ნინო კისკისებს ხოლმე. მაგან თავის კარაქნასმულ პუერს მოუაროს, შუა გაკვეთილზე თიფს რომ გადაუსვამს და ილოკავს... მაშინ დასცინოს ერთი, როცა კარნახი უნდა...."

სკოლას მიუახლოვდა. უცებ შედგა. მიიხედ-მოიხედა, ხომ არავინ მოყურებსო, ქუდი მოიძრო და ფაცაფაფუცხით სანვიმარ მილში შეტენა. „გამოვეხასას გამოვიღებ" — თქვა ხმამაღლა. გულში კი იფიქრა, ნეტავ დაიკარგოსო. ერთ ნამს ფეხსაცმელებსაც დახედა, მაგრამ მერე თვითონვე გაეცინა: კლასში ფეხშიშველა ხომ ვერ შეეფიდოდა.. მაშინ გენახათ ხარხარი, ნინო ალბათ შუაზე გაიფხრინეზოდა...

ბიჭი ძალიან კმაყოფილი იყო. თავისი „საზარინობით", უკეთრდა, ან აქამდე როგორ ვერ მოვიფიქრეო, და მიუხედავად იმისა, რომ ყინვამ თმები აუყარგა და ყურებიც მკაცრად „აუნია", მაინც ბედნიერი მიაბაკუნებდა...

ალბათ მიხვდი, რომ ეს ბიჭი მე ვიყავი....

ახლაც ამ სიშორიდან ვხედავ და ისე მცივა, თითქოს ეს-ესანა თბილი ქუდი საწვიმარ მილში შევმალე...

შენ ნაირ-ნაირი ფეხსაცმელი და ქუდი გაქვს. შენს პალტოს სახელოები „არ უმოკლდება". ისე არ გამიგო, თითქოს გაყვედრიდე, პირიქით, მე თვითონ მსიამოვნებს, როცა შენთვის რაიმეს შევიძენ. თან მუდამ ისეთი შეგრძნება მაქვს, თითქოს მხოლოდ შენთვის ეი არა, იმ ბიჭისთვისაც ვყიდულობ სათამაშოს, ტანსაცმელს, ნიგნებს.

თქვენ თანატოლები ხართ, ფიქრში ხშირად გადარჩები ერთმანეთს და როცა თქვენ შორის საერთოს აღმოვაჩენ, მიხარია. შენ იმ ბიჭის მეგობარი უნდა იყო. არ დასცინო მის გულუბრყვილო, მაგრამ საჭირო თავმოყვარეობას და მინდა ჩემსავით ნაღვლიანად შეხედო საწვიმარი მილიდან ყურგამოყოფილ ძველი ტყავის ქუდს.

შუაღამე გადადის და თითქოს ფიქრებიც გათავდა. თვალწინ კვლავ სამშობიარო სახლის თეთრი შენობა ამოცურდა...

ხვალ შენი დაბადების დღეა!

ᲕᲐᲜᲝ ᲩᲮᲘᲙᲕᲐᲫᲔ.

ᲡᲞᲝᲠᲢᲘᲡ ᲛᲝᲡᲬᲐᲕᲚᲔᲗᲐ ᲞᲐᲠᲐᲓᲘᲖᲘ

ᲨᲔᲛᲝᲓᲒᲝᲛᲘᲡ ᲞᲐᲚᲘᲢᲠᲐ

ᲒᲣᲨᲘᲜ საქართველოს სსრ აკადემიის პრეზიდიუმმა შეხვედრა მოუწყო მსოფლიო ჩემპიონს ანატოლი კარპოვს. როგორც მოსალოდნელი იყო, ჭადრაკის გულშემატკივრებმა დიდი ინტერესი გამოიჩინეს სახელოვანი მოჭადრაკის გამოსელისადმი. სტუმარს მიესალმა აკადემიკოსი ლ. გაბუნია. ანატოლი კარპოვმა ილაპარაკა ლუცერნის საჭადრაკო ოლიმპიადაზე.

— ყონკურენტი ადრინდელ ოლიმპიადებთან შედარებით არ შემცირებულა, — განაცხადა კარპოვმა. შეეცადენ ასეთ ტურნირებს ეწყოს ერთ-ერთ ადგილას, ეს ბომბორა ძველი და დაცვეთილი ქუდი ვეღარ მოამშრეს... როგორი სატარებელია, ქოთანივით დაიმხე და იარე. — კიდევ ერთხელ უთავაზა ფეხსაცმლის ქუსლი უდანაშაულო ყინულს, შეკა სკოლაში და ატყდება ისევ ხარხარი, მერე ვინმე უფროსკლასელი გამოსტაცებს და გააბურთავებს"...

გაყინულ თოლიებში მოქცეული სამელნე ციმციმ მიაქვს. ჩანთაში რალაც ჩხაკუნობს.

— „ჰო, კაკალია, დიდ დასვენებაზე ეზოში ჩაიპარებიან და გააგორებენ ბიჭები.... მაგვიბზეგ შესცივდა... ადამიანი იზრდება, პალმოსი სახელოები კი მოკლდება, სადაცაა მკლავებს იდაყვებამდე გარეთ გამოყოფს. ამისიც რცხვენია, მორყეული ფეხსაცმლებისაც, განსაკუთრებით მაშინ, როცა გაკვეთილის საპასუხოდ იძახებენ... ორიეეს რაღაცას მოუხერხებს — სახელოებს ჩამოქაჩავს, ფეხსაცმელს მასნავლებლის მაგიდას მოაფარებს, მაგრამ ქუდი? ნამდვილი დათვია, ყურპანტერა დათვი.... განსაკუთრებით ნინო კისკისებს ხოლმე. მაგან თავის კარაქნასმულ პუერს მოუაროს, შუა გაკვეთილზე თიფს რომ გადაუსვამს და ილოკავს... მაშინ დასცინოს ერთი, როცა კარნახი უნდა...."

სკოლას მიუახლოვდა. უცებ შედგა. მიიხედ-მოიხედა, ხომ არავინ მოყურებსო, ქუდი მოიძრო და ფაცაფაფუცხით სანვიმარ მილში შეტენა. „გამოვეხასას გამოვიღებ" — თქვა ხმამაღლა. გულში კი იფიქრა, ნეტავ დაიკარგოსო. ერთ ნამს ფეხსაცმელებსაც დახედა, მაგრამ მერე თვითონვე გაეცინა: კლასში ფეხშიშველა ხომ ვერ შეეფიდოდა.. მაშინ გენახათ ხარხარი, ნინო ალბათ შუაზე გაიფხრინეზოდა...

ბიჭი ძალიან კმაყოფილი იყო. თავისი „საზარინობით", უკეთრდა, ან აქამდე როგორ ვერ მოვიფიქრეო, და მიუხედავად იმისა, რომ ყინვამ თმები აუყარგა და ყურებიც მკაცრად „აუნია", მაინც ბედნიერი მიაბაკუნებდა...

ალბათ მიხვდი, რომ ეს ბიჭი მე ვიყავი....

ახლაც ამ სიშორიდან ვხედავ და ისე მცივა, თითქოს ეს-ესანა თბილი ქუდი საწვიმარ მილში შევმალე...

შენ ნაირ-ნაირი ფეხსაცმელი და ქუდი გაქვს. შენს პალტოს სახელოები „არ უმოკლდება". ისე არ გამიგო, თითქოს გაყვედრიდე, პირიქით, მე თვითონ მსიამოვნებს, როცა შენთვის რაიმეს შევიძენ. თან მუდამ ისეთი შეგრძნება მაქვს, თითქოს მხოლოდ შენთვის ეი არა, იმ ბიჭისთვისაც ვყიდულობ სათამაშოს, ტანსაცმელს, ნიგნებს.

თქვენ თანატოლები ხართ, ფიქრში ხშირად გადარჩები ერთმანეთს და როცა თქვენ შორის საერთოს აღმოვაჩენ, მიხარია. შენ იმ ბიჭის მეგობარი უნდა იყო. არ დასცინო მის გულუბრყვილო, მაგრამ საჭირო თავმოყვარეობას და მინდა ჩემსავით ნაღვლიანად შეხედო საწვიმარი მილიდან ყურგამოყოფილ ძველი ტყავის ქუდს.

შუაღამე გადადის და თითქოს ფიქრებიც გათავდა. თვალწინ კვლავ სამშობიარო სახლის თეთრი შენობა ამოცურდა...

ხვალ შენი დაბადების დღეა!

**ᲕᲐ